

Kubançbek Adamaliyev

(1947)

Kubançbek Adamaliyev, 22 Ocak 1947 tarihinde Koçkor ilçesine bağlı Şamşı köyünde dünyaya geldi. Mesleği cerrahi doktor, profesördür. Doktor, okutman

olarak çalıştı. 1996 tarihinden beri "Den Sooluk" dergisinin baş redaktörü, 1983'den beri Yazarlar Birliği üyesidir.

Şiirler

KIRGIZ PEYLİ

Tagdır colu kayda gana alparbayt,
Toodo, tüzdö, ısık-suukka oñdurup...
Karaylasañ karanday coop kaytarbayt,
Kabıla alat meyli kaçan kondurup...

Kırgızımdın kay çeginde bolbogun,
Bir kuttuu üy dayım çırak bağında...
Kirgin aga cayat koldo bolgonun,
Suray, suray tuugan çıgat dayıma.

Bir top colu oydo-toodo ömürgö,
Cazmış buyrup men da al üygö coluktum...
Kırgız peyli - kenendigi köñüldö,
Al bar üçün men da toodoy toolukmun.

O, bir ıret estep cürök cılınat,
Coldo kalıp barsam üygö toodogu...
Calgız kempir eşik açıp kıbrap,
Bolgon daamın koydu dayar koldogu.

Azdap surap cerim, ata-tegimdi,
Çeçip süylöp, sürüp unut tüpkürdü...
Köp okuya arkılıu estep elimdi,
Bir ookumda taştı cara üşkürdü.

-Menin dagın calgız uulum alısta,
Okup bütüp şaarda işteyt borborduk...
Caman aram kat da cazbayt namıska,
El közünö... - Anan köpkö oylonup...

-Aman bolsun, - dedi dağı kıbrap,
Töşök salıp ketti çıraktı öçürüp...
Uktay albay toonun celi şıbrap,
Kempirdi ayap cattım uuluna ökünüp...

Ertesinde kettim columdu ulantıp,
Al tün alıs meeri cıldap kün ötsö...
Calgız bilem turam kempir kubantıp,
Men ölgönçö meder bolup cüröktö.

Uulu kalaar katuu bir kün ökünüp,
Caşay berer baya şaardı cay kıla...
Közü ötköndö çın dilinen ökürüp,
Mümkün keleer andan erte aylına.

Tagdır colu kanday gana cazbasın,
Erteli-keç ar kim bolot kuş konok.
Dal oşondo aytpasam da başkasın,
Kırgızımdın, peyiline tuş bolot.

KIRGIZ KİŞİLİĞİ

Kader yolu insanı nerelere alıp götürmez,
Dağda, düzde, sıcağa, soğuğa alıştırap...
Baksan hiçbir yardım göstermez,
Herhangi bir zamanda rastgelebilir...

Kırgız'ımın neresinde olursanız olun,
Bir kutlu ev vardır daima bağında mum yanan...
Giriver çekinmeden, ikram eder elinde ne varsa,
Sora, sora akraba çıkarsınız sonunda.

Bir kaç sefer inişli çıkışlı hayata,
Kaderimin emriyle ben o eve rastladım...
Kırgız kişiliğinin; yüceliği gönüllerde,
O var olduğu için ben de dağ gibi dağlıyım.

Ah, bir an hatırlayıp yürek ısınır,
Yolda kalıp gitsem dağdaki eve...
Yalnız, yaşlı kadın kapıyı açıp yavaşça,
Elinde ne varsa yiyecekleri önüme koydu.

Biraz sorup memleketimi, baba kökenimi,
Düşünerek konuşup, unutulmuş geçmişimi...
Birçok olay vasıtasıyla hatırlayıp halkımı,
Bir an geldi taşı parçalarcasına iç çekti.

- Benim de tek oğlum uzaklarda,
Okulunu bitirdikten sonra çalışıyor başkentte...
Hayırsız mektup bile yazmıyor, ayıp olmasın diye
İnsanlara... Sonra uzun süre düşünüp...

- Yerinde sağ olsun, diye devam etti yavaşça,
Döşegi serip gitti mumu söndürüp.
Uyuyamayıp dağ rüzgârının fisiltasıyla,
Oğlu için yanan yaşlı kadına acidim...

Sabah olunca yoluma devam ettim,
O gecenin hatırası uzun yıllar bile geçse...
Eminim ki yaşlı kadını sevindirmiş olmak,
Ölene dek gururla yaşayacak yüreğimde.

Oğlu kalır, bir gün pişmanlık duyar,
Sonra yaşamaya devam eder aynı şehirde...
Hayata gözlerini yumunca tüm kalbiyle ağlayıp,
Belki de erkenden gelir oradan köyüne.

Kader yolu nereye çekip götürürse götürsün,
Sabah akşam farsketmez, bir konuk bulunur.
Bunun hakkında söylemesem de başka bir şey,
Kırgızım'ın, güzel kişiliğiyle karşılaşır.

Kagılayım uluu Kırgız peyili,
Toodoy kutuñ tolsun ketpey böksörüp...
Unutpasın tübölökkö demini,
Ulam kelgen muunuña ötkörüp.

Kırgız peyili okşoş meerman enege,
Cakşılarga kaalaym kündö coluksun...
Kapanı alıp, kubat sunup denege,
Tañda şaydoot uzaşkanday boluşsun.

ÖLBÖSTÜ TERMETÜÜ

Tuyunçu sezimdin tereñin,
Karaçı tirilikтин ak tañın.
Erkelep balaga enenin,
Meer tögüp calınıp catkanın.
Kayaktan süyüünü cıyat bu,
Bilsekpi ıyığın, parızın.
Al - ene, enesi sıyaktuu,
Ötöörün çaşoodo karızın.
Biz anı sezebiz çoñ toyup,
Müşkül iş öz başka kalgende.
Can dosuñ iyniñe kol koyup,
Eneler batasın bergende.
A, basa tuybayt dep eç kepti,
Cılmayat cüröktü kubantıp.
Al çaşayt bul ıyık mildetti,
Uulunun uuluna ulantıp.
Kayakta keremet tүйünü,
Nariste törölsö can cırgayt.
Turmuşta balaga süyüünü,
Eneler eç kaçan candırbayt.
Imırkay köñüldü kubantıp,
Sezseçi mezgildin akkanın.
Eneler özdörün ulantıp,
Ölböstü termetip catkanın.

KARIZMIN

Ömürdö köptörgö karızbız,
Ne kerek çöktürüp köñüldü.
Cakınbız, biröögö alıspız,
Çaşaybız bar da çok ömürdü.
Mırzalar, mezigilge çaşınba,
Kaytalayt, dooçular bir kepti.
Karzıñ köp üyülgön başında,
Atkargın cüröktü mildetti.
Karzıñ köp, bul ömür şat kimde,
Adamda ar kanday ala bar.
Parzından kutuluu kay birde,
Sendegi ömürgö barabar.
Karızdı kayırıp cürölük,
Bul ıyık ortodo kelişim.
An üçün kay birde tirüü ölüp,
Ce kerek ömürdö berişiñ!
Ubakıt ar kimdi koşo elep,
Cıyıntık cıgarat karasañ.
A mende ömürü baykasam
Takır çok biröödön alasam.
Kim bilet tagdırdı dayıma
Az berdim, ötö köp alıştım.
Bilemin çaşoodo dayıma,
Köbünü tübölük karızımın.

Kurban olayım ulu Kırgız kişiliği,
Dağlar gibi kutun hiç eksilmesin...
Unutmasın ebediyete dek nefesini,
Bir kere misafır olan, nesilden nesile anlatıp.

Kırgız'ın kişiliği benzer merhametli anneye,
İyiler için arzularım ki, her gün rastlasın.
Derdini dindirip, güç kuvvet verip bedene,
Tan vakti memnun uğurlasın.

ÖLÜMSÜZLÜĞE NİNNİ SÖYLEMEK

Hissedilebilecekcek duyguların derinini,
Seyret hayatın beyaz tanını.
Annenin çocuğunu şımartıp,
Merhametle sevip okşamasını.
Sevgiyi nereden deriyor bu,
Anlamak mı lâzım kutsallığını, farzını.
O bir anne, annesi gibi,
Yaşamdaki borcunu ödemekte olduğunu.
Biz onu hissederiz doya doya,
Kötü bir şey başımıza geldiğinde.
Can dostun, omzuna elini koyup,
Anneler hayır dua ettiğinde.
Ama, hiç sezmez diyerek söylenenleri,
Gülümser içini ferahlatıp.
O yerine getirir bu kutsal görevi,
Oğlundan oğluna devredip.
Nerede kerametli düğümü,
Bir bebek doğsa insanlar neşelenir.
Hayatta çocuğa sevgiyi,
Anneler hiçbir zaman eksik etmez.
Bu küçücük yüreği mutlu edip,
Sezerse zamanın aktığını.
Anneler kendilerini devam ettirip,
Ölümsüzlüğe ninni söylediklerini.

BORÇLUYUM

Hayatta birçok şeye borçluyuz,
Ne gereği var umutsuzluğa kapılmanın.
Yakınız, birine uzağız,
Yaşyoruz ha var, ha yok ömrümüzü.
Beyler, zamana sığınmayın,
Tekrar eder, davacılar aynı sözü.
Borcun çok birikmiş başına,
Yerine getirin yüreğinizdeki görevi.
Borcun çok, bu hayat kime verir neşe,
İnsanoğlunda her türlü hile var.
Bu farzdan kurtulmak bazen,
Senin hayatına eşittir.
Borcumuzu ödeyelim,
Bu kutsal ortak anlaşma.
Bu sebepten bazen yaşarken ölüp,
Ya da ömrünü vermen gerek!
Zaman herkesi eleyip,
Öz çıkarır dikkat edersen.
Ben ise hayata baktığımda,
Kimseden yok hiçbir alacağım.
Kim bilebilir kaderi, daima
Az verdim, oldukça çok aldım.
Biliyorum yaşamda daima,
Çoğuna ebediyen borçluyum.